

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України “Про матеріали і предмети, що контактують
з харчовими продуктами”

1. Обґрунтування необхідності прийняття проєкту Закону

Розроблення проєкту Закону України “Про матеріали і предмети, що контактують з харчовими продуктами” (далі – проєкт Закону) обумовлено необхідністю зниження ризиків негативного впливу на здоров’я споживачів внаслідок використання матеріалів і предметів, що безпосередньо або опосередковано контактують з харчовими продуктами.

Наразі в Україні питання матеріалів і предметів, що контактують з харчовими продуктами частково врегульоване Законом України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів». Проте, Закон містить лише одну статтю, яка стосується державної реєстрації матеріалів і предметів, що контактують з харчовими продуктами, і не враховує значної кількості вимог, що містить Європейське законодавство із зазначеного питання.

Отже, на сьогодні відсутній закон, який би комплексно визначав правові та організаційні засади гарантування безпечності матеріалів і предметів, призначених для безпосереднього або опосередкованого контакту з харчовими продуктами у процесі їх виробництва, обігу та використання. Відсутність такого закону унеможливорює прийняття необхідних підзаконних актів для формування цілісної нормативно-правової бази із зазначеного питання, а також призводить до підвищення ризиків для життя та здоров’я споживачів харчових продуктів.

Відповідно до зобов’язань в рамках виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію) вітчизняне законодавство потребує гармонізації із рядом актів ЄС, зокрема, стосовно заходів, які застосовуються щодо хімічних речовин, які мігрують з пакувальних матеріалів до харчових продуктів. Реалізація зазначених зобов’язань передбачена пунктом 20 розділу IV Всеохоплюючої стратегії імплементації Глави IV (Санітарні та фітосанітарні заходи) Розділу IV “Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею” Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 228, а також пунктами 349 - 350 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106.

Проектом Закону пропонується імплементувати у національне законодавство положення ряду актів ЄС, а саме:

1) Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 1935/2004 від 27 жовтня 2004 р. щодо матеріалів та виробів, що контактують з харчовими продуктами, яким скасовуються Директиви 80/590/ЄЕС та 89/109/ЄЕС;

2) Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 282/2008 від 17 березня 2008 р. щодо переробленої пластмаси та виробів, призначених для контакту з харчовими продуктами;

3) Регламенту Комісії (ЄС) 2023/2006 про належну виробничу практику матеріалів та виробів, призначених для контакту з продуктами харчування;

4) Регламент Комісії (ЄС) 450/2009 від 29 травня 2009 р. щодо активних та “інтелектуальних” матеріалів і предметів, призначених для контакту з харчовими продуктами.

З метою приведення у відповідність із запропонованими положеннями проектом Закону вносяться зміни до:

1) Закону України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення”;

2) Закону України “Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів”;

3) Закону України “Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров’я та благополуччя тварин”;

Законопроект підготовлено з залученням експертів проекту міжнародної технічної допомоги ЄС “Вдосконалення законодавства, контролю та поінформованості у сфері безпечності харчових продуктів, здоров’я та благополуччя тварин в Україні” за участю представників центральних органів виконавчої влади (Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Міністерства охорони здоров’я України, Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів), саморегульованих організацій (Американської торговельної палати, Європейської бізнес асоціації, Ліги виробників харчових продуктів).

2. Мета прийняття та завдання проекту Закону

Проект Закону розроблено з метою:

1) мінімізації ризиків завдання шкоди здоров’ю громадян від споживання харчових продуктів;

2) приведення законодавства України у відповідність до законодавства Європейського Союзу заходів, які застосовуються матеріалів і предметів, що контактують з харчовими продуктами;

3) з метою реалізації статті 64 Угоди про асоціацію.

3. Загальна характеристика і основні положення проєкту Закону

Проєкт Закону спрямований на комплексне врегулювання вимог до безпечності матеріалів і предметів, що контактують з харчовими продуктами та спрямований на забезпечення захисту здоров'я громадян та інтересів споживачів.

Зокрема, проєкт Закону передбачає:

1) застосування термінології, що міститься у відповідному законодавстві ЄС;

2) визначення повноважень органів виконавчої влади у сфері виробництва, обігу та використання матеріалів та предметів, що контактують з харчовими продуктами;

3) встановлення загальних вимог до матеріалів та предметів, що контактують з харчовими продуктами, включаючи активні та інтелектуальні матеріали та предмети;

4) встановлення спеціальних вимоги до окремих груп матеріалів та предметів, що контактують з харчовими продуктами;

5) запровадження вимог до перероблених пластикових матеріалів та предметів, що контактують з харчовими продуктами;

6) встановлення порядку державної реєстрації об'єктів, що використовуються у виробництві матеріалів та предметів, що контактують з харчовими продуктами;

7) особливості державної реєстрації процесів переробки пластику;

8) положення щодо внесення змін, зупинення дії та скасування рішення про державну реєстрацію об'єктів;

9) вимоги до маркування, декларування відповідності та вимоги до забезпечення простежуваності матеріалів та предметів, що контактують з харчовими продуктами;

10) положення, щодо належної виробничої практики (GMP) при виробництві матеріалів та предметів, що контактують з харчовими продуктами;

11) положення щодо державного контролю та відповідальності операторів ринку.

Положення проєкту Закону не стосуються предметів і матеріалів, що постачаються як антикваріат, захисних матеріалів або оболонки, зокрема, матеріалів, що покривають сирну кірку, м'ясні напівфабрикати або фрукти, які є частиною харчового продукту і можуть споживатись разом з ним, стаціонарного обладнання для централізованого або нецентралізованого

водопостачання, а також нехарчову продукцію, організаційно-правові засади обігу якої визначені Законом України “Про загальну безпечність нехарчової продукції”.

4. Стан нормативно-правової бази

У даній сфері правового регулювання діють:

- 1) Конституція України;
- 2) Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;
- 3) Закон України “Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів”;
- 4) Закон України “Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин”;
- 5) Закон України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення”;
- 6) Закон України “Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів”;
- 7) Закон України “Про захист прав споживачів”;
- 8) Закон України “Про дитяче харчування”;
- 9) Закон України “Про молоко та молочні продукти”;
- 10) Закон України “Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту Закону не потребує додаткових видатків із Державного бюджету України чи місцевих бюджетів.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття проєкту Закону

Прийняття проєкту Закону сприятиме підвищенню рівня захисту здоров'я та інтересів споживачів, забезпечить прозорі умови ведення господарської діяльності у сфері виробництва та обігу харчових продуктів, предметів і матеріалів, що контактують з ними.

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: МЕЗЕНЦЕВА МАРІЯ СЕРГІЇВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA10400000DBEA160004C37301
Дійсний до: 30.03.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 369д9/1-2020/255706 від 31.12.2020

309605